ପୋଷ୍ଟ ଏବଂ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ବୋର୍ଡ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ସି. ଏସ୍. ଏନ୍. ମୂର୍ତ୍ତି

ମାର୍ଚ୍ଚ 26, 1992

[ଏସ୍. ରଙ୍ଗନାଥନ୍, ଭି. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଯୋଗୀଶ୍ୱର ଦୟାଲ, ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ]

ସେବା ଆଇନ :

ମୌଳିକ ନିୟମାବଳୀ :

ଏଫ୍.ଆର୍. 56 (j) ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସର - ଡାକ ଏବଂ ଟେଲିଗ୍ରାଫ୍ ବିଭାଗ ସହକାରୀ ଇଞ୍ଜିନିୟର- ସେବା ରେକର୍ଡ - ସମୀକ୍ଷା - ଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟର ମାନ ହ୍ରାସ ପାଇଛି ଏବଂ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେଁ - ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ମନ୍ତବ୍ୟ ନାହିଁ - ଉଚ୍ଚ କ୍ଷମତାସମ୍ପନ୍ନ କମିଟିର ସୁପାରିଶରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସର ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଛି - ଏହାର ବୈଧତା : ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ କି ?

ପୋଷ୍ଟ ଏବଂ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ବିଭାଗର ଜଣେ ସହକାରୀ ଇଞ୍ଜିନିୟରଙ୍କ ମାମଲାକୁ ମୌଳିକ ନିୟମ 56 (j) ଅନୁଯାୟୀ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସର ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । 1970-71 ଏବଂ 1971-72 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତିକୂଳ ମନ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା ଯାହା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ମାନ ହ୍ରାସ ପାଇଛି ଏବଂ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେଁ। 1969-70 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରତି କୌଣସି ବିରୋଧାତ୍ମକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନଥିଲା । ଏକ ଉଚ୍ଚ କ୍ଷମତାସମ୍ପନ୍ନ କମିଟିର ସୁପାରିଶରେ, ସେ ଫେବୃଆରୀ, 1973ରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ଚାକିରିରୁ ଅବସର ନେଇଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସରକୁ ଆପତ୍ତି କରି କରାଯାଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା; କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ତାଙ୍କର ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁର କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଅବସର ଆଦେଶ କୌଣସି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସାମଗ୍ରୀରେ ମିଳିନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ଏବଂ ମନମୁଖୀ ଥିଲା । ଭାରତ ସଂଘ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ ଯେ :1. ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପୂର୍ବ ରେକର୍ଡ ଉପଯୁକ୍ତ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଯଦି ରେକର୍ଡ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ମାନ ହ୍ରାସ ପାଇଛି ଏବଂ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେଁ, ତେବେ ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ମୌଳିକ ନିୟମାବଳୀ 56 (j) ଅନୁଯାୟୀ ବିଭାଗକୁ ଏକ ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିଥାଏ ।

2. 1970-71 ଏବଂ 1971-72 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିକୂଳ ମନ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା । ଏହି ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଗୋପନୀୟ ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଥିଲା । 1971-72 ବର୍ଷର ପ୍ରତିକୂଳ ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନିଜେ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହି, ବିଭାଗକୁ ଏହି ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଗଠନ କରିପାରେ । ସମୀକ୍ଷା ଅବଧିର ଶେଷ ଦୁଇ ବର୍ଷରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ଶିଥିଳ ପଡ଼ିଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ବିଭାଗର ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ, ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ, ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ କିମ୍ବା ଅଯୌକ୍ତିକ ବୋଲି ଦୋଷାରୋପ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

3. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସରର ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରିବାରେ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ କାରଣ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଯଥାର୍ଥ କରିବା ପାଇଁ ରେକର୍ଡରେ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ନଥିଲା ।

4. ମୌଳିକ ନିୟମ 56 (j) ଅନୁଯାୟୀ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସର ଆଦେଶ ଦଣ୍ଡର ଆଦେଶ ନୁହେଁ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅବହେଳାର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଏହା ଏପରି ଏକ ମାତ୍ରାରେ ଅଛି କି ନାହିଁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସର ଆବଶ୍ୟକ କରେ, ତାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି । ଯଦି ଯଥାର୍ଥରେ ଏବଂ ରେକର୍ଡରେ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆଧାରରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାରରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବେ ନାହିଁ ।

ବୈକୁଣ୍ଠ ନାଥ ଦାସ ବନାମ ମୁଖ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀ, ବାରିପଦା, **1992 ଜେ. ଟି. 1 (ଏସ୍. ସି.), ତାଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା :ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1299/1976 ।

ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 20.7.1976 ତାରିଖର ଡବ୍ଲୁ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 855/1974ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଭି. ସି. ମହାଜନ ଏବଂ ସି. ଭି. ଏସ୍. ରାଓ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍. ଭେଙ୍କଟରମଣି, ଏସ୍. ଏମ୍. ଗର୍ଗ, ଟି. ଲାଜାପତି ରାୟ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ରାଣୀ ଛାବ୍ରା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ, ରଙ୍ଗନାଥନ୍ ଉତ୍ତରଦାତା, ସି.ଏସ୍.ଏନ୍. ମୂର୍ତ୍ତି, ହାଇଦ୍ରାବାଦର ଦୂରସଞ୍ଚାର ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଜଣେ ସହାୟକ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଥିଲେ । ସେ ସାଧାରଣତଃ 1980 ମସିହାରେ ଚାକିରିରୁ ଅବସର ନେବାର ଥିଲା । ତଥାପି, ତାଙ୍କ ମାମଲାରେ ମୌଳିକ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 56 (j) ର ପ୍ରାବଧାନ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା । ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ସଚିବ ଏବଂ କ୍ୟାବିନେଟ ସଚିବାଳୟର ଯୁଗ୍ମ ସଚିବଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଏକ ଉଚ୍ଚ କ୍ଷମତାସମ୍ପନ୍ନ କମିଟି ବିଭାଗର 96 ଜଣଙ୍କ ସେବା ରେକର୍ଡ ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ଗୋପନୀୟ ରେକର୍ଡର ସାମଗ୍ରିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପରେ କମିଟି ସୁପାରିଶ କରିଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ (ଯାହାଙ୍କ ସହିତ ଆମେ ଏଠାରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ନାହୁଁ)ଙ୍କୁ ଚାକିରିରେ ଜାରି ରଖିବାର କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ନାହିଁ । କମିଟିର ସୁପାରିଶକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି, ଡାକ ଏବଂ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ବୋର୍ଡ 19.10.73 ରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ନୋଟିସ ଜାରି କରିଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ନୋଟିସ ଜାରି ହେବାର ତିନି ମାସ ସମାପ୍ତ ହେବା ଠାରୁ ମୌଳିକ ନିୟମ 56 (j) ଅନୁଯାୟୀ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସରର ନୋଟିସ ଦେଇଥିଲା । ଏହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଫେବୃଆରୀ 1974 ରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସର ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସର ଆଦେଶର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆଜ୍ଞା ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଆଜ୍ଞା ଆବେଦନ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ତଥାପି, ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠରେ ଆଗତ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ, 19.7.76 ତାରିଖର ତାଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରେ, ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ଅବସର ଆଦେଶର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ କୌଣସି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ଆଧାରିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହା ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ଏବଂ ମନମୁଖୀ ଥିଲା । ତେଣୁ, ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଯଦି ଏହି ଆଦେଶ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥାନ୍ତା ତେବେ ତାଙ୍କୁ ମିଳୁଥିବା ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ସହିତ ତୁରନ୍ତ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଭାରତୀୟ ସଂଘ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକୁ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ମୌଳିକ ନିୟମ 56 (j) ର ଆହ୍ୱାନ ପାଇଁ ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଛି । ଏହି ସମସ୍ତ ରାୟଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଆଇନଗତ ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପକ୍ଷରୁ *ବୈକୁଣ୍ଠ ନାଥ ଦାସ ବନାମ ମୁଖ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀ, ବାରିପଦା, 1992-2 J.T. 1 (S.C.)* ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବି.ପି. ଜୀବନ ରେଡ୍ଡୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍କର୍ଷ କରାଯାଇଛି । ଏହି ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ରାୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32ରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି, ଯାହାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଚାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ଏଠାରେ ନିର୍ଯ୍ୟାସ କରାଯାଇପାରିବ :

32. ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଛି:

(i) ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସର ଆଦେଶ କୌଣସି ଦଣ୍ଡ ନୁହେଁ । ଏହା କୌଣସି କଳଙ୍କ କିମ୍ବା ଦୁର୍ବ୍ୟବହାରର କୌଣସି ଧାରଣାକୁ ଦର୍ଶାଏ ନାହିଁ ।

(ii) ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ଅବସର ଦେବା ଜନସ୍ୱାର୍ଥରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୋଲି ମତ ରଖି ଗଠନ କରିବାରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସରକାରଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସନ୍ତୋଷ ଆଧାରରେ ଏହି ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛି ।

ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସର ଆଦେଶ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସାଧାରଣ ନ୍ୟାୟର ନୀତିଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ଏହାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ ନ୍ୟାୟିକ ଯାଞ୍ଚ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି । ଯଦିଓ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଏକ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବରେ ଯାଞ୍ଚ କରିବେ ନାହିଁ, ସେମାନେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିପାରିବେ ଯଦି ସେମାନେ ସୁନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ଆଦେଶ (କ) ଦୁର୍ଭାବନାପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା (ଖ) ଏହା କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ନୁହେଁ କିମ୍ବା (ଗ) ଏହା ମନମୁଖୀ - ଏହି ଅର୍ଥରେ ଯେ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମତାମତ ଗଠନ କରିବେ ନାହିଁ; ସଂକ୍ଷେପରେ, ଯଦି ଏହା ଏକ ପ୍ରତିକୂଳ ଆଦେଶ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ ।

(iv) ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ରେକର୍ଡ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପୂର୍ବରୁ ସରକାର (କିମ୍ବା ସମୀକ୍ଷା କମିଟି, ଯେପରି ମାମଲାରେ) ସମଗ୍ର ସେବା ରେକର୍ଡକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏହିପରି ବିଚାର କରିବାକୁ ଥିବା ରେକର୍ଡରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଗୋପନୀୟ ରେକର୍ଡ/ଚରିତ୍ର ତାଲିକାରେ ଥିବା ପ୍ରବେଶଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ, ଉଭୟ ଅନୁକୂଳ ଏବଂ ପ୍ରତିକୂଳ । ଯଦି ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ପ୍ରତିକୂଳ ମନ୍ତବ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ଏକ ଉଚ୍ଚ ପଦବୀକୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଆନ୍ତି, ତେବେ ଏପରି ମନ୍ତବ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ହରାଇବ, ଅଧିକନ୍ତୁ, ଯଦି ପଦୋନ୍ନତି ଯୋଗ୍ୟତା (ଚୟନ) ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏବଂ ବରିଷ୍ଠତା ଉପରେ ନୁହେଁ ।

(v) କେବଳ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ଦ୍ୱାରା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସର ଆଦେଶକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ଏହାକୁ ପାରିତ କରିବା ସମୟରେ ଅଣସଂଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିକୂଳ ମନ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ସେହି ପରିସ୍ଥିତି ନିଜେ ହସ୍ତକ୍ଷେପର ଏକ ଆଧାର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ।

ଉପରେ (iii) ଉଲ୍ଲେଖିତ ଆଧାରରେ ହିଁ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଉପରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 29 ରୁ 31 ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସେବା ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ଉଚ୍ଚ କ୍ଷମତାସମ୍ପନ୍ନ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ 1969-70 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପ୍ରତି କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ବିଷୟବସ୍ତୁ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ 1970-71 ଏବଂ 1971-72 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତିକୂଳ ମନ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା । ଏହି ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଗୋପନୀୟ ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଏଗୁଡ଼ିକ ଯଥାକ୍ରମେ 29.4.1971 ଏବଂ 15.4.1972 ରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଲେଖାଯାଇଥିବା ଚିଠିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଚିଠିଗୁଡ଼ିକର ଅନୁଶୀଳନ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଏଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଦୁଇଟି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଥିଲା । ସେମାନେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କିଛି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯଥେଷ୍ଟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରନ୍ତି ଯେ ଏହି ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ କିଛି ତ୍ରୁଟି ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯାହା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ସତର୍କ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଚିଠିରେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ମାନୁଆଲ ସ୍ଥିତିର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ଅଧିକ

ଆଗ୍ରହୀ ଦେଖାଇବା ଏବଂ ଉପରିସ୍ଥ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଅସମ୍ମାନଜନକ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର ନକରିବାକୁ ଚେତାବନୀ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଚାତୁର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସୌଜନ୍ୟତା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେଁ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ସେ ତାଙ୍କ ଚାକିରିରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇ ନଥିଲେ, କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ପରିଚାଳନା ମଧ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ ଅନେକ ଅଭିଯୋଗର କାରଣ ହୋଇଛି, ଏବଂ ବିଳମ୍ବ, ଖରାପ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ଅବହେଳାର ମାମଲା ଥିଲା, ଯାହା ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରୁଛି । ସେହିପରି, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁକୂଳ ମନ୍ତବ୍ୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପରେ, 15.4.72 ତାରିଖର ଚିଠିରେ ତିନୋଟି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯାହା ଉପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆଚରଣ ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ଥିଲା । ଅଭିଯୋଗ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନରେ ବିଳମ୍ବତା, ମୃତ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବତା ଏବଂ "ମୁଖ୍ୟ ପଥ କୁଡପା-ତାଡପତ୍ରି" ରେ ଜଙ୍ଗଲ ସଫା କରିବା ପାଇଁ ସମୟୋଚିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଚେତାବନୀ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଉଦ୍ଧୃତାଂଶରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବ ଯେ ଯଦିଓ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଆଚରଣ ମାର୍ଚ୍ଚ 1970 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଥିଲା, ସମୀକ୍ଷାଧୀନ ଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷରେ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟର ମାନ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଏହି ଉଭୟ ବର୍ଷରେ, ଏହା ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ସେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଆଗ୍ରହୀ ନଥିଲେ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଦାୟୀ ଥିଲେ । ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି, ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସରର ଆଦେଶ ଦଣ୍ଡର ଆଦେଶ ନୁହେଁ। ମୌଳିକ ନିୟମ 56 (j) ସରକାରଙ୍କୁ ଏଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଶେଷରେ ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଏବଂ ଯଦି ତାଙ୍କ ମତରେ, ଜନସ୍ୱାର୍ଥ ଏପରି ଏକ ଆଦେଶ ଆବଶ୍ୟକ କରେ, ତେବେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସେବାରୁ ଅବସର ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଆଚରଣ ଏପରି ଏକ ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟତଃ ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଅଧିକାର ଅଛି କି ନାହିଁ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅବହେଳାର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଏହା ଏପରି ଏକ ମାତ୍ରାରେ ଅଛି କି ନାହିଁ ଯାହା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସର ଆବଶ୍ୟକ କରେ, ତାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ । ଯଦି ରେକର୍ଡରେ ପ୍ରାମାଣିକ ଭାବରେ ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆଧାରରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚନ୍ତି, ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଏହି କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ କୌଣସି ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକମାତ୍ର ପରାମର୍ଶ ହେଉଛି ଯେ ରେକର୍ଡରେ ଏପରି କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରକାଶ

କରେ ନାହିଁ ଯାହା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବ । ଆମେ ସହମତ ହୋଇପାରୁନାହୁଁ । ଆମର ମତରେ, ଏପରି କିଛି ତଥ୍ୟ ଥିଲା ଯାହା ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ସମୀକ୍ଷାଧୀନ ସମୟର ଶେଷ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଶିଥିଳ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ବିଭାଗର ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ଦୁର୍ଭାବନାପୂର୍ଣ୍ଣ, ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ, ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ କିମ୍ବା ଅଯୌକ୍ତିକ ବୋଲି ଦୋଷ ଦେବା ଆମ ପାଇଁ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଚିନ୍ତା କରିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ଯେ, ଯେହେତୁ 29 ଏପ୍ରିଲ, 1971ର ପୂର୍ବ ଚିଠିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକୂଳ ମନ୍ତବ୍ୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଚିଠିରେ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରାଯାଇ ନଥିଲା, ତେଣୁ ଏହା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷରେ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଉନ୍ନତି ହୋଇଥିଲା । ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ଏହା ଏକ କାନୁନୀ ଅନୁମାନ, କାରଣ 1971-72 ପାଇଁ ରିପୋର୍ଟ କେବଳ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ଚେତାବନୀ ସତ୍ତ୍ୱେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବିଳମ୍ବ କରିବାର ପ୍ରବୃତ୍ତି ଜାରି ରହିଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଯଦି କେହି ଧାରଣା କରେ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏଥିରେ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲେ, ତେବେ 1971-72 ସମୟର ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକୂଳ ମନ୍ତବ୍ୟ, ନିଜସ୍ୱ ଭାବରେ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହି, ବିଭାଗକୁ ଏହି ମାମଲାରେ ଏକ ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଗଠନ କରିପାରିବ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପୂର୍ବ ରେକର୍ଡ ଉପଯୁକ୍ତ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଯଦି ରେକର୍ଡ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ମାନ ହ୍ରାସ ପାଇଛି ଏବଂ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେଁ, ତେବେ ତାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ମୌଳିକ ନିୟମାବଳୀ 56 (j) ଅନୁଯାୟୀ ବିଭାଗକୁ ଏକ ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିଥିଲା । ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଯଥାର୍ଥତା କରିବା ପାଇଁ ରେକର୍ଡରେ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ନଥିବା ଆଧାରରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସର ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରିବାରେ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖିତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, ଆମେ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଛୁ ଏବଂ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠର ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରୁଛୁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ 29.10.71 ତାରିଖର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସର ଆଦେଶକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରୁଛୁ । ତଥାପି, ଆମେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ କରୁନାହୁଁ।

R.P. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।